

თემა 5: საბრუნავი კაპიტალის ანალიზი

განხილული საკითხები

- ❖ საბრუნავი კაპიტალი, მისი ელემენტები და კოეფიციენტები.
- ❖ ავანსირებული კაპიტალის წრებრუნვის მოდელი.
- ❖ ფულის საოპერაციო ციკლი და ფინანსური ციკლი.
- ❖ საბრუნავი კაპიტალის კოეფიციენტები.

□ მიმდინარე აქტივებში ავანსირებულ ღირებულებას, ბრუნვის სიჩქარის გამო, საბრუნავი საშუალება ანუ საბრუნავი კაპიტალი ეწოდება.

საპრეზენტო
კაპიტალის მართვა

საპრეზენტო
კაპიტალის
მრეწველობა

საპრეზენტო კაპიტალში ინვესტიციების მრეწველობა

პარტიის
აქტივები

ფუნდის
საინვესტიციო
ფონდი

საპრეზენტო კაპიტალის
პრეზენტივობა

მრეწველობა

საინვესტიციო
ფონდი

საინვესტიციო
ფონდი

ინვესტიციები

საინვესტიციო
ფონდი

საინვესტიციო
ფონდი

საბრუნავი კაპიტალის ელემენტები

ორგანიზაციაში ყოველდღიური ოპერაციების განსახორციელებლად ხელმისაწვდომი კაპიტალი, ჩვეულებრივ ეს არის მიმდინარე აქტივებსა და მიმდინარე ვალდებულებებს შორის სხვაობა

- ფულადი თანხები
- მასალები
- დაუმთავრებელი წარმოება
- მზა პროდუქცია
- საქონელი
- მოთხოვნა მიწოდებიდან
- მისაღები პროცენტები

განაბი, მშობი-
რული მკვლევანება,
ნაღი უნეი და
ბანეი

მიმდინარე
აქტივებეი

მუიბი
დაუიანება, .
გაიბაღიბი
შეიბი
ღიბი

განსკანება =
საბრუნებ კაიბაღს

კნდბრუნეი დაბ-
ღიბიბიბი, ბანეი
იბიბიბი

მიმდინარე
კაღბრუნეი

უნებრუნეი
უიბიბიბი,
გაიბაღიბი
განბი, ღიბი

საბრუნავი კაპიტალის
დაბალანსება

დარწმუნება ისაა, რომ
შემდინარე აქტივები
საკმარისად ლიკვიდურია
იმისათვის, რომ
მნიშვნელოვან შემცირდეს
გაყოფრების რისკი.

ლიკვიდობა

გამოყენებულ კაპიტალზე
უკუგების (ROCE)
შემაღლებული გაზრდა,
ამიტომ საბრუნავ კაპიტალში
ინვესტიციების
მნიშვნელოვან შემცირება

მოგებისანობა

სსს=მიმდინარე აქტივები-მიმდინარე ვალდებულებები

თუ გავითვალისწინებთ, რომ მიმდინარე აქტივების დასაფინანსებლად გამოიყენება გრძელვადიანი ვალდებულებებიც, მაშინ

სსს=მიმდინარე აქტივები-მიმდინარე ვალდებულებები-მიმდინარე აქტივებში დაბანდებული გრძელვადიანი სესხები

გადახდისუნარიანობის ბალანსი

მიმდინარე აქტივები

მიმდინარე ვალდებულებები

მოკლევადიანი სესხი
ვალდებულება მონოდებიდან
გასაცემი ხელფასი
გადასახდელი %
მოგების გადასახადი
გასაცემი დივიდენდი

საბრუნავი კაპიტალის კოეფიციენტები-ლიკვიდობა

მიმდინარე ლიკვიდობის კოეფიციენტი=

მიმდინარე აქტივები/მიმდინარე ვალდებულებები
(2/1)- იგი გვიჩვენებს მიმდინარე აქტივები რამდენჯერ აღემატება მიმდინარე ვალდებულებებს

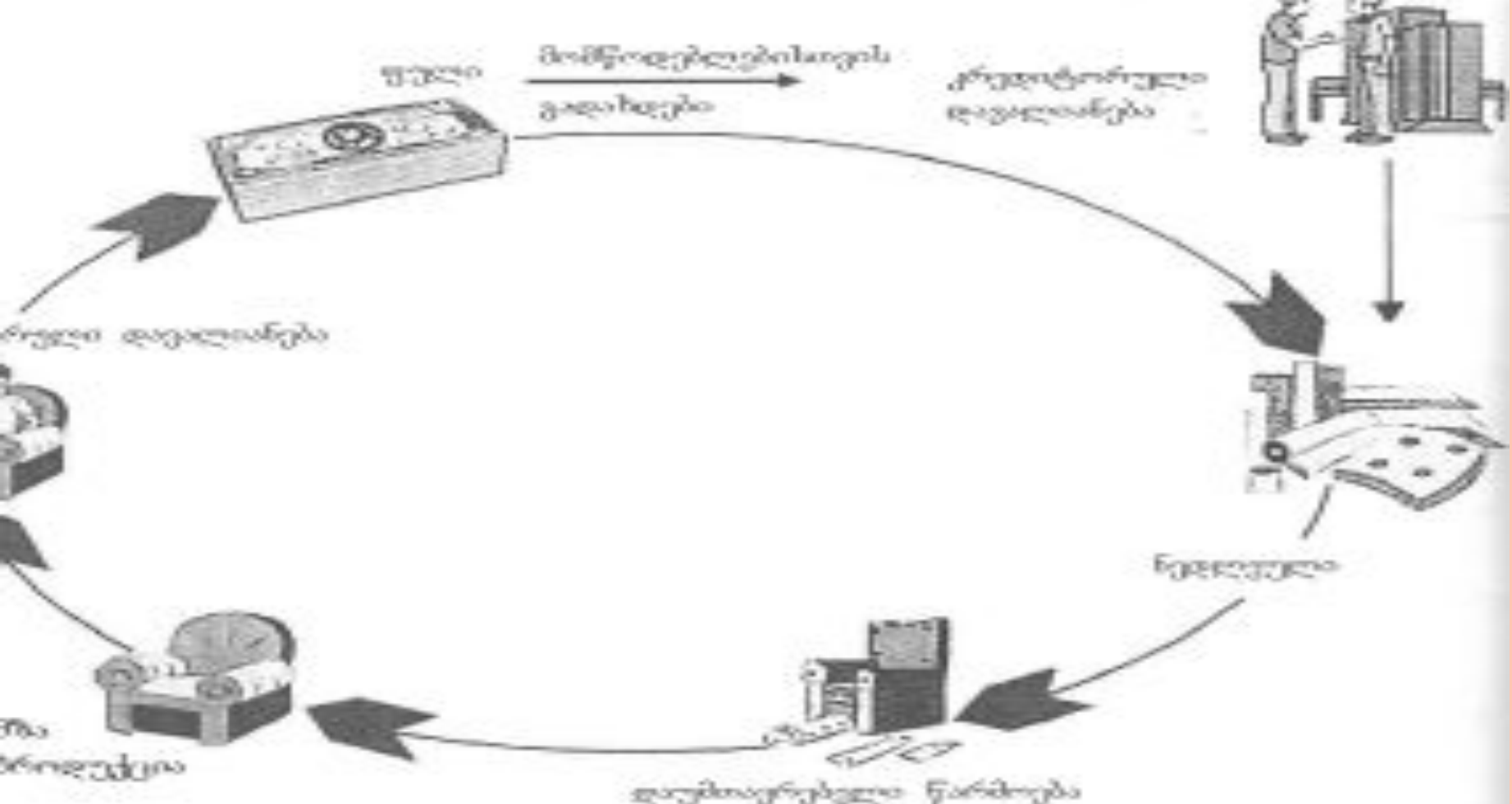
სწრაფი ლიკვიდობის (მჟავა-ტესტის)კოეფიციენტი=

(მიმდინარე აქტივები-მარაგი)/მიმდინარე ვალდებულებები
(1/1)- იგი ახასიათებს საწარმოში არსებული და მისაღები ფულადი თანხებით მოკლევადიანი ვალდებულებების რა ნაწილი იფარება

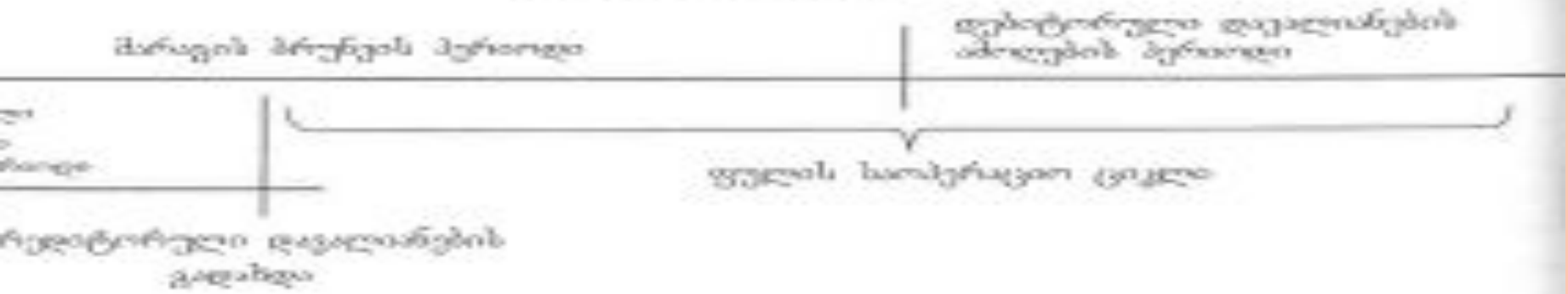
აბსოლუტური ლიკვიდობის კოეფიციენტი=

ფულადი თანხები/მოკლევადიანი ვალდებულებები (> 20%)-
იგი გვიჩვენებს ფულადი თანხებით მიმდინარე ვალდებულებების რა ნაწილის დაფარვაა შესაძლებელი

მარცხს ამარცხებს

საოპერაციო ციკლი

კომპანიის მიერ ნელლეულის შესყიდვაზე, ხელფასებსა და სხვა დანახარჯებთან დაკავშირებით ფულადი სახსრების გასვლისა და საქონლის გაყიდვიდან ფულის მიღების თარიღებს შორის დროის მონაკვეთის ხარგროძლივობა არის **საოპერაციო ციკლი**

ნელლეულის შენახვის პერიოდი

- კრედიტორული დავალიანების გადახდის პერიოდი
- + დაუმთავრებელი წარმოების პერიოდი
- + მზა პროდუქციის შენახვის პერიოდი
- + დებიტორული დავალიანების ამოღების პერიოდი

საოპერაციო ციკლის ხანგრძლივობა დამოკიდებულია:

- გადაწყვეტილება „ლიკვიდურობა თუ მოგება“
- მმართველობითი პროცესის ეფექტიანობა
- დარგის ნორმაზე საცალო თუ სამშენებლო

მარაგის შენახვის პერიოდი არის დრო მისი შექენიდან წარმოებაში გამოყენებამდე გამოითვლება შემდეგნაირად:

მარაგი/ გაყიდული საქონლის თვითღირებულება*365

ა. ნედლეულის მარაგის არის დრო მისი შექენიდან წარმოებაში გამოყენებამდე გამოითვლება შემდეგნაირად:

საშუალო ნედლეულის მარაგი/გამოყენებული ნედლეული*365

ბ. დაუმთავრებული წარმოების პერიოდი არის დრო როცა საქონელი გადამუშავების პროცესშია გამოითვლება შემდეგნაირად:

დაუმთავრებული წარმოების პერიოდი/წარმოების დანახარჯები*365

გ. მზა პროდუქციის მარაგის შენახვის პერიოდი არის დროის პერიოდი პროდუქციის დასრულებიდან მის რეალიზაციამდე გამოითვლება შემდეგნაირად:

მზა პროდუქციის მარაგის ღონე/გაყიდული საქონლის თვითღირებულობა*365

დებიტორული დავალიანების ამოღების დღეები- დროის პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც მომხმარებლებს კრედიტით აქვთ აღებული გამოითვლება შემდეგნაირად:

საშუალო დებიტორული დავალიანება/ კრედიტით გაყიდვები*365

კრედიტორული დავალიანების ამოღების პერიოდი, ეს არის საშუალო პერიოდი, რომლის განმავლობაში მომწოდებელი კრედიტით გვაძლევს საქონელი გამოითვლება შემდეგნაირად:

კრედიტორული დავალიანების საშუალო დონე/ კრედიტით შესყიდვები*365

საბრუნავი კაპიტალის ბრუნვის რიცხვი და პერიოდი

ბრუნვის რიცხვი= წლიური შემოსავალი რეალიზაციიდან /
წმინდა საბრუნავი კაპიტალი ან

365/ბრუნვის პერიოდი

ბრუნვის პერიოდი დღეებში=მომდინარე აქტივების
საშუალო წლიური ნაშთი × 365/ წლიური შემოსავალი
რეალიზაციიდან

მაგალითი: კომპანიას თვის ბოლოს ანგარიშგებაში აქვს შემდეგი მონაცემები (მლნ):

დებიტორული დავალიანება- 4

კრედიტორული დავალიანება -2

მარაგი-4.3

გაყიდვები (80% კრედიტით)-30

მასალების შესყიდვა (ყველა კრედიტით)-18

გაყიდული საქონლის თვითღირებულება-25

დავალება : გამოთვალეთ საბრუნავი კაპიტალის შესაბამისი კოეფიციენტები

1. მარაგის შენახვის პერიოდი= $4.3/25*365=63$ დღე

2. დებიტორული დავალიანების ამოღების დღეები= $4/24*365=61$

3. კრედიტორული დავალიანების ამოღების პერიოდი= $2/18*365=41$

მარაგის შენახვის პერიოდი= 63 დღე

დებიტორული დავალიანების ამოღების დღეები= 61

კრედიტორული დავალიანების ამოღების პერიოდი= (41)

საოპერაციო ციკლის ხანგრძლივობა = 83

საპროექტო კაპიტალის
კორპორაციული

საოპერაციო ციკლი

ლიკვიდაცია

საოპერაციო ციკლის შენახვის პერიოდი
საოპერაციო ციკლის საშუალო მარაგი $\times 365$
საოპერაციო ციკლის მარაგი

დაამუშევების პროცესში მყოფი
მარაგის შენახვის პერიოდი
დაამუშევების პროცესში მყოფი მარაგი $\times 365$
წარმოების დანახარჯები

დებიტორული დავალიანების
ამოღების პერიოდი
მოთხოვნებით საშუალო დონე $\times 365$
კრედიტორული ვალდებულებები

საპროექტო კაპიტალის შენახვის პერიოდი
საპროექტო კაპიტალის საშუალო მარაგის დონე $\times 365$
საპროექტო კაპიტალის მარაგის მარაგი

მიმდინარე კოეფიციენტი
მიმდინარე აქტივები
მიმდინარე ვალდებულებები

სწრაფი ლიკვიდაციის
კოეფიციენტი

მიმდინარე აქტივები - მარაგი
მიმდინარე ვალდებულებები

საპროექტო კაპიტალის
ბრუნვის კოეფიციენტი

მუშოსაგალი რეალიზაციიდან
წმინდა საპროექტო კაპიტალი

კრედიტორული დავალიანების გადახდის
პერიოდი

კრედიტორული დავალიანების საშუალო დონე $\times 365$
კრედიტორული ვალდებულებები

მაგალითი: კომპანიის ბალანსით, წლის დასაწყისში მიმდინარე აქტივები 28900 ლარი და წლის ბოლოს 24500 ლარი იყო.

რამდენია მიმდინარე აქტივების პროცენტული ცვლილება (გადახრა) წლის ბოლოს?

$$28900 - 24500 = 4400$$

$$4400 / 28900 * 100 = 15.22$$

მაგალითი:

ბუღალტრული ბალანსით, მიმდინარე აქტივებია 21000, მათ შორის მარაგებია 3500 ლ,
გრძელვადიანი აქტივები 55000, მოკლევადიანი ვალდებულებები 8400 და გრძელვადიანი ვალდებულებები 15700 ლარია.
რას უდრის სწრაფი ლიკვიდურობის კოეფიციენტი:
 $(21000-3500)/8400=2.08$

მაგალითი:

ბუღალტრული ბალანსით არსებობს შემდეგი ინფორმაცია:

ვალდებულება მოწოდებიდან 4000ლ,

ვალდებულება მოგების გადასახადზე 1200ლ,

გასაცემი ხელფასი 2400ლ,

მოკლევადიანი სესხი 5300ლ,

სასაქონლო-მაგერიალური მარაგები 5720ლ

საკუთარი საბრუნავი სახსრები 3000 ლარი.

რას უდრის მარაგების დაფარვის კოეფიციენტი:

$$(4000+5300+3000)/5720=2.15$$

მაგალითი: ბუღალტრული ბალანსით,
მიმდინარე აქტივებია 21000,
გრძელვადიანი აქტივები 55000,
მოკლევადიანი ვალდებულებები 8400
გრძელვადიანი ვალდებულებები 15700 ლარია.

რას უდრის საერთო (მიმდინარე ლიკვიდურობის კოეფიციენტი:

საერთო (მიმდინარე ლიკვიდურობის კოეფიციენტი
= მიმდინარე აქტივები/ მიმდინარე
ვალდებულებები 21000 / 8400 = 2,5

მაგალითი: საწარმოს მიმდინარე აქტივია 34900,
გრძელვადიანი სესხი 45700ლარი,
მათ შორის 3000 ლარი გამოყენებულია მაგერიალური
მარაგების დასაფინანსებლად.
მიმდინარე ვლდებულებები არის 27800ლ

რას უდრის საკუთარი საბრუნავი სახსრები?
 $34\ 900 - (27800 + 3000) = 4100$

მაგალითი: საწარმოს მიმდინარე აქტივია 34900 ლარი,
გრძლევადიანი აქტივი 45700 ლარი,
მიმდინარე ვალდებულებები 29500 ლარი.

გრძელვადიანი ვალდებულებები და საკუთარი კაპიტალი
51100ლ.

რას	უდრის	NWC	წმინდა	საბრუნავი	კაპიტალი
34900	-	29500	=	5400	

